

Mõttetalgud, slaalom ja bobisõit Austrias

Slaalomivõistlus toimus samal nölval, kus peetakse ka maailma karika etappe.

Märtsi keskpaigas külastasid KIKO esindajad Austrias Kirchbergi, kus toimus rahvusvaheline Euroopa LEADERi alade võrgustumise konverents "LINC 2010".

KIKO esindas juhatuse otsuse kohaselt igast KIKO liikmeks olevast omavalitsusüksusest üks esindaja. Narva-Jõesuu esindaja oli Tiiu Toom, Kohtla valla esindaja vallavanem Etti Kagarov, Jõhvit esindas vallavanem Tauno Võhmar, Toila valda Mehis Luus ning Vaivara valda allakirjutatu.

Mõnus linnake Tirolides

Kirchberg on mõnus pisike linnake Austria lääneosas Tirolis piirkonnas, asudes Kitzbüheli Alpides. Tegemist on populaarse turismi piirkonnaga, kus aasta ringi on loodud võimalused sportimiseks ja puhkamiseks. Näiteks talveperioodil ootab külalastajaid 148 km mäesuusaradu koos 55 erisuguse tõstukiga. Lisaks tavapärasele mäesuusatamisele on loodud võimalus õiseks mäesuusatamiseks, samuti mürdamasuusatamiseks ja lumelausaõiduks.

Kevad- ja suveperioodil on populaarsed rattasõit, mägiironimine ja matkamine - alal on ca 88 km eri raskusastmega matkaradu. Loodud on võimalused golfi mängimiseks, järvedes ujumiseks ning lihtsalt pere ja sõpradega puhkamiseks.

Suurim esindus Eestist

Aga nüüd täpselt sellest, mis toimus. Meie reis kestis kokku neli päeva, millest kaks kulus Tallinna-Riia-Müncheni lennureisiks ning Münchenist Kirchbergi ja tagasi sõiduks. Kaks kohalolnud täispäeva olid seetõttu hommikust õhtuni tegevustega kaetud ning jagunesid võrdseks seminaride ja spordivõistluste vahel.

Esimese päeva õhtul toimus Kirchbergi kesklinnas saabunud külaliste vastuvõtt korraldajate poolt. Oma kohaloleku austasid meid linnapea ja hulk teisi tähtsaid tegelasi. Külalisi oli saabunud rohkem kui 10 riigist kokku üle 150.

Suurim esindus oli huvitava kombel Eestist - esindatud oli 15 tegevusgruppi (sh üks neist KIKO) üle kogu Eesti

kokku enam kui 60 inimesega. Ürituse avamise järel suunduti läbi linna puhkpilliorkestri ja politseiautode saatel rongkäigus linna spordihalli, kus toimus õhtusöök "Euroopa buffet" - kõikide osalejate poolt kohale saadetud rahvuslike toitude ja jookide degusteerimine. Teisele päevale planeeritud spordivõistlused mängiti korraldajate poolt operatiivselt ümber kolmapäevale, kuna muutunud ilma tõttu oli taevas pilves, maha oli sadanud ca 15 cm lund, nähtavus oli olematu ning mäed seetõttu suletud.

Toimusid seminarid põllumajanduse, turismi, kultuuri ja sotsiaalsete suhete teemadel. Seminaride praktiline töö toimus järgmiselt. Osalejad paigutusid töögruppidesse nii, et ühes grupis olid inimesed võimalikult erisugustest riikidest. See andis võimaluse kuulda erisuguse kultuuritausta ja päritoluga inimeste mõtteid ning tutvuda nende kogemustega. Samuti oli see väga hea võimalus "pealesunnitult" keelepraktikaks, sest teisiti lihtsalt ei saanud.

Seminaride tulemusel töögruppide genereeritud parimad ideed kogusid korraldajad kokku ning tegid neist resümee, mis minu hinnangul jäi pisut liiga filosoofiliseks. Teise päeva lõpetas jääkeglivõistlus naaberlasel Kitzbüheli jäähallis. Meie võistkonnast oli võistlustules Tiiu Toom, kes saavutas naiste arvestuses tubli kuuenda koha.

Slaalomis austerlaste vastu ei saa

Kolmas päev oli spordipäev. Ärgates tervitasid meid selge ilm ja päike, mis oli totaalne muutumine, võrreldes eelmise päeva ilmaga.

Hommik algas suurslaalomiga samal nölval, kus viiakse läbi selle ala maailmakarika võistluste etappe! KIKO esindas Tauno Võhmar, kes saavutas tubli 16. koha. Arvestades seda, et austerlased sünnivad mäesuusad jalas, noppisid nad sellel alal ka viis esimest kohta.

Kiitma peab korraldajaid, kes viisid võistluse läbi maailmakarikaetapi tasemel, mille juurde käisid nummerdatud võistlussärgid, täiselektroniline ajavõtt jms. Pärast suurslaalomit transporditi osalejad veidi leebemale kõrvale, et

Seminaridel, kus käsitleti põllumajandust, turismi, kultuuri ja sotsiaalseid suhteid, osales 150 inimest 10 riigist.

kus toimusid järgmised spordivõistlused.

Bobisõidumeister Toilast

Bobikelgutamises oli meie poolt tules kaks võistlejat. Naiste arvestuses võitis Etti Kagarov kaheksanda koha ning meeste arvestuses saabus esimene täistabamus - Mehis Luus kulutas kahe sõidu kokkuvõttes kõige vähem sekundeid ja saavutas selle ala karikavõidu!

Tänu võistluskaaslaste tugevale toetusele ning Mehisette ettenäidatud eeskujule õnnestus allakirjutatul noppida viimase ala - lumeräätsadega jooksu üldvõit. Sel alal oli lisaks lumes mäest üles ja alla jooksmisele vaja ka veidike õnne, kuna jooksmise vahele tuli lasta vibuga õhupall puruks, saagida puid ning viisata täpsust - ja seda kõike aja peale.

Spordipäeva lõpus toimus pidulik õhtusöök, kus korraldajad tegid toimunud sündmustest kokkuvõtte, autasutati spordivõistluste medalivõitjaid ning õhtu lõpetas Gail Anderson koos oma bändiga. Osalejate poolt korraldajatele tehtud aplaus tundus tulevat südamest ning kestis mõnusalt kaua.

Superkorraldus

Kokkuvõtteks tuleb veel kord kiita korraldajaid. Loodan, et sellega nõustuvad ka kõik osalejad. Kui teise päeva udune ilm kõrvale jätta, oli kõik muu tööpoolest väga hästi organiseeritud.

Näiteks ligikaudu kümnes eri ööbimiskohas majutatud osalejate transport oli korral-

MIS ON LINC

* LINC on Austria, Saksamaa, Eesti ja Soome LEADERi kohalike tegevusgruppide ning riiklike maaeluvõrgustiku üksuste algatus.

* See on altpoolt tulev algatus kujundada sellest iga-aastane Euroopa LEADERi konverents, kus on kombineeritud kogemuste vahetus koos spordi- ja kulinaariaüritustega.

* LINCi eesmärk on innovaativselt edendada võrgustumist ja kogemuste vahetamist Euroopa LEADERi alade vahel.

* Aastatel 2011-2013 korraldavad LINCi konverentsid Saksamaa, Eesti ja Soome. Viimase LINCi konverentsi (2014) korraldab taas Austria kohalik tegevusgrupp ja Austria maaelu arengu võrgustiku üksus.

* Täpsemalt saab huvi korral lugeda aadressilt <http://www.info-linc.eu/eng>.

datud algselt välja jagatud ajakava kohaselt minutilise täpsusega. Samuti, kui ilmaolud tingisid, muudeti programmi operatiivselt nii, et see ei tekitanud karvavõrdki segadust ja kõik sujus suurepäraselt.

Lisaks teiste riikide esindajatega tutvumisele ja kontaktide loomisele oli see reis hea võimalus teha tutvust ka meie enda tegevusgruppide esindajatega mujalt Eestist, kellega igapäevase töö jooksul kahjuks kokku ei puutu. Veel kord tänud KIKO juhatusele selle võimaluse loomise eest!

Reisikirja pani kokku
KALLE NORMA

Narva-Jõesuu maitsed

LEADER-programmi kaudu sai Narva-Jõesuu Linnavalitsus toetuse reklaamraamatu "Narva-Jõesuu maitsed" koostamiseks.

Raamat on mõeldud kinkimiseks meie külalistele, äratamaks huvi praeguste toitude ja toitlustuskohtade vastu, ning tutvustab ka kohaliku gurmee ajalugu.

Raamatu sissejuhatuses antakse kerge ülevaade nii lihtnimeste kui rikaste kohalikest toidutavastest, kohvikute ja restoranide toidukaartidest läbi ajaloo. Sealt leiab vastused küsimustele, mis oli kohalik toodang ja kuidas seda saadi.

Tänapäevaste toidulauda kirjeldamiseks tutvustame praeguseid püüdjaid-tootjaid-korilasi, saadusi ja toiduretsepte. Näiteks seda, kes on

silmud, kus nad elavad, kes ja kuidas neid püüavad ning kuidas ja mida neist valmistatakse. Juures on ka mõned huvitavad retseptid.

Narva-Jõesuu söögikohati reklaamivad nende peakokkad, kellelt on raamatus ka firmarõõva soovitus. Kõik lood on illustreeritud fotodega.

Kõigil, kellel on huvitavaid lugusid, retsepte või soovitusi, mida teistega võiks jagada, võtke palun ühendust raamatu koostaja Tiiu Toomega, telefon 521 0927, e-post tiuu.toom@mail.ee, või teatage oma loost linnavalitsuse infolauda ja teiega võetakse ühendust.

ANDRES NOORMÄGI,
projekti juht
TIIU TOOM,
raamatu koostaja

Maamessil reklaamisime kodukanti

22.-24. aprillini Tartus toimunud Maamessil osales esimest korda ka Kirderanniku Koostöökoogu.

Maamessil osalemiseks otsustasime panna õlad kokku naaber tegevusgruppidega Virumaa Koostöökoogust ja Peipsi-Alutaguse Koostöökogast. Ühises boksist tutvustasime kogu Ida-Virumaa turismivõimalusi ning väikeettevõtlust. Peale Ida-Virumaa LEADERi tegevusgruppide olid seekord meil väljas ka Jõgevamaa Koostöökoogu, Tartumaa Arendusseltsi ning Võrumaa Partnerluskogu.

Usun, et väljasolnud kuue tegevusgruppi ideedest said edasiseks innustust teisedki ning aasta pärast on LEADERi tegevused messil esindatud veelgi mitmekesisemalt. Meile meeldis tartlaste lahenus, kuidas messil oma väikeettevõtjatest liikmeid rohkem promoda: iga päev olid boksis oma toodangut tutvustamas uued ettevõtjad.

Messiboksis töötanud Kirderanniku Koostöökoogu ja Virumaa Koostöökoogu liikmed.

Aeroobikafestival tutvustas uusi stiile

13. märtsil toimus Vokas kolmas Viru Aeroobika festival, kus kõigil soovijail oli võimalik omal nahal proovida nelja erisugust treeningut.

Festival tõi kokku palju huvilisi. Üritus on aastatega üha populaarsemaks muutunud. Sel on oma väljakujunenud traditsioonid ja kindel osavõtjate ring.

Üritust said osalejad tunda rõõmu liikumisest ja harastada erisuguseid aeroobikastiile. See oli suurepärase võimaluse veeta koos sõpradega mõnus treeningpäev. Fes-

tivali eesmärk on propageerida tervislikku eluviisi ja haarata treeningutesse uusi inimesi ning aidata algajatel trennipelgusest üle saada.

Festivali meeoleolu hoidsid üleval treenerid Marit Jänes, Katerina Ljapina, Natalja Voss ja Kati Rõõmus.

Aeroobikafestival toimus LEADER-meetme raames. Osalejate arvates oli see tore treeningpäev. Viru Aeroobika festivali peakorraldaja on MTÜ Spordiklubi FiniFit.

KATERINA LJAPINA

Что такое "LEADER" и с чем его едят?

По сути, "LEADER" является программой поддержки, о которой многие в последние годы что-то слышали и некоторые даже получили в ее рамках поддержку.

Сначала - о самом понятии. В отличие от распространенного мнения, название "LEADER" вовсе не пришло из английского языка (по-английски "leader" значит "руководитель"). В прямом переводе понятие "LEADER" означает "связи между разными действиями по развитию сельской экономики", и исходит оно из франкоязычного термина "Liaison Entre Action de Développement de l'Economie Rurale". Это понятие в действительности довольно точно описывает сущность программы "LEADER", о чем и расскажем сейчас подробнее.

Программу "LEADER" считают одной из успешнейших инициатив Еврокомиссии, зародившейся еще в 1991 году. В Эстонии к более широкому применению программы приступили в 2006 году. Цель поддержки - уравновешенное развитие сельских регионов. Поддерживаются инициативы местных людей и много денег направляют именно на проекты сотрудничества. При этом поддержка оказываются проектам как частного, так и публичного и некоммерческого секторов.

Чем "LEADER" отличается от других поддержек?

Самое большое отличие в том, что принятии решений о распределении поддержек приближено к тем, кто нужда-

В рамках программы "LEADER" осуществляется и поддержка променады в Тойла, который является одним из самых массовых мероприятий в Ида-Вирумаа. АРХИВ

ются в деньгах. На самом первом этапе сформировали местные действующие группы, в которые вошли предприниматели, НКО и МСУ определенного региона (обычно - нескольких соседних волостей). Действующая группа разрабатывала региональную стратегию, то есть определяла, каковы в регионе области деятельности, развиваемые, так сказать, с наибольшим предпочтением.

Теперь действующие группы круглогодично объявляют туры приема ходатайств, на которые люди из соответствующего региона могут представлять свои хорошие проекты для ходатайства о деньгах. По окончании тура ходатайств

проекты оценивает оценочная комиссия, образованная действующей группой и включающая в себя знающих местную жизнь экспертов. В завершение всего анализ получивших одобрение проектов проводится и в ДСХРИ, который следит, чтобы все документы были корректно оформлены.

Туров ходатайств и денег "LEADER" должно хватить до конца 2013 года. В бюджете программы "LEADER" имеются в общем 1,34 миллиарда крон на поддержку.

Как ты мог бы ходатайствовать о поддержке "LEADER"?

Город Нарва-Йыэсуу в 2008 году вступил в члены НКО

"Kirderanniku Koostöökogu" (КИКО). Другими членами КИКО являются Вайварская, Тойлаская, Йыхвиская и Кохтлаская волости. Прошли уже три тура ходатайств и объявлен тур четвертый - с 15 по 30 июня. На домашней странице действующей группы www.kirderannik.ee ты найдешь уже подробную информацию о том, для каких областей деятельности дают поддержку. При возможности обязательно побывай со своей идеей и на предварительной консультации. Там узнаешь, как наилучшим образом оформить идею в виде проекта.

Какие проекты поддерживало КИКО? Учебные поездки, спортивные мероприятия,

курсы и кружки по интересам, приобретение средств для оказания услуг, реконструкцию зданий для совместной деятельности, сохранение местной истории, составление проектов озеленения и пр. В Нарва-Йыэсуу поддержку получили пока два проекта: "Развитие услуг и персонала ЦУ "Narva-Jõesuu Hooldekodu" (Вкусы Нарва-Йыэсуу)" и рекламная книга горуправления "Narva-Jõesuu maitseed" ("Вкусы Нарва-Йыэсуу").

О поддержке могут ходатайствовать некоммерческие объединения/целевые учреждения (в объеме 90% стоимости проекта), самоуправления (в объеме 80% стоимости проекта) и предприниматели (в объеме 60% стоимости проек-

та). Расходы на замещение заданий местного самоуправления не поддерживают.

Члены групп "LEADER" совершают совместные учебные поездки, ездят в гости друг к другу для обмена опытом и проведения общих конференций. Последняя конференция состоялась в Австрии - в Кирхберге. Чтобы вступить в члены, надо представить решение правления организации и заявление по адресу КИКО: Кесквяляк, 1-313, Йыхви (контактные телефоны 332 2215 и 5345 0720). Членский взнос для организаций и предприятий - 1000 крон в год.

ТИЙУ ТООМ, представитель Нарва-Йыэсуу в КИКО

Проекты, получившие поддержку "Kirderanniku Koostöökogu" в период 2008-2010 годов

Тойлаское волостное управление - "Организация променады Орусского парка в 2010 году".

"Pühajõe Tegijate Selts" - "Проектное обучение для детей".

"Pühajõe Tegijate Selts" - "Краеведение деревни Пухайюэ - доступным!".

Ида-Вируское общество охотников - "Строительство Skeet-трассы Коньюского стрелкового тира".

Спортклуб "BC Viru Basket" - "Участие юношеской команды "BC Viru Basket" в международном баскетбольном соревновании в Бельгии".

НКО "Kirde-Eesti Puhkerajad" - "Создание площадки для отдыха в Валасте".

НКО "Kirde-Eesti Puhkerajad" - "Проектирование удлинения смотровой платформы водопада Валасте".

ЦУ "Narva-Jõesuu Hooldekodu" - "Развитие персонала и услуг ЦУ "Narva-Jõesuu Hooldekodu".

Спортклуб "FiniFit" - "Организация фестивалей аэробики "Спорт делает красивой!".

Ида-Вирумааский союз хуторян - "Расширение (строительство) здания по ул. Раквере, 27 в Йыхви".

Тойлаское волостное общество образования и культуры - "Графическая газета об истории, культуре и природном достоянии Тойлаской волости".

НКО "Virumaa Tööstuspark" - "Проектирование техносетей и дорог I этапа Вирумааского промпарка".

НКО "Vaivara Lauu ja Mänguselts "Vikerkaar" - "Заказ оценки влияния на окружающую среду для общественной зоны отдыха реки Сытке".

"Vaivara valla Väikeettevõtjate Koostöökoda" - "Обучение мелких предпринимателей Вайварской волости в области маркетинга, а также покупка интернетовской домашней страницы объединения и инфоброшюр".

Вирусский спортклуб - "Молодые спортсмены - на европейских крупных соревнованиях".

Нарва-Йыэсууское горуправление - "Рекламная книга "Вкусы Нарва-Йыэсуу".

НКО "Virumaa Tööstuspark" - "Инфоматериал по маркетингу Вирумааского промпарка".

Кохтла-ярвское спортобщество "Калев" - "Организация 41-го мемориального кросса Мати Напа".

"Vaivara Kalmistud SA" - "Исследования окупаемости и оценка влияния на окружающую среду для организации отход-

ного хозяйства кладбища Рийгикюла".

"Konju Küla Selts MTÜ" - "Составление и печать фотоальбома о деревне Конью "Картинки о Конью".

"Toila Väiketurismiettevõtjate Ühendus" - "Развитие туристического кластера Тойлаского региона и запуск совместной маркетинговой деятельности".

"Vaivara Sinimägede SA" - "Туристический маркетинг Вайварского региона через публикации и домашнюю страницу".

НКО "Kirderanniku Koostöökogu" - "Организация языковых курсов с целью улучшения международного сотрудничества".

НКО "Toila Sadama Jahtklubi" - "Молодежный кружок для интересующихся морским делом".

Кохтлаское волостное управление - "Проект реконструкции парка мызы Кукрузе".

ЦУ "Jõhvi Tööstuspark" - "Создание предпринимательских контактов, необходимых для развития Йыхвиского парка логистики и бизнеса".

"Vaivara Sinimägede SA" - "Учебная поездка с целью военного туризма в страны Балтии и Польшу".

ТОО "Matey Grupp" - "Приобретение байдарок для моря и начало предложения услуги".

НКО "Toila Sadama Jahtklubi" - "Приобретение парусников для соревнований".

ТОО "Liisbet Invest" - "Применение решений Smart House на "Pühajõe Motovilla".

НКО "Kohtla Valla Spordiklubi" - "Приобретение снаряжения безопасности и стартовой палатки для организации велопоходов".

НКО "Lõime Koda" - "Создание центра изготовления народных костюмов".

Легкоатлетический клуб "VISA" - "Приобретение электронной системы замера времени".

Спортклуб "FiniFit" - "Обустраивать детской игровой комнаты в Тойласком волостном центре культуры и спорта".

НКО "Konju Küla Selts" - "Приобретение техники, необходимой для работ по благоустройству закреплённой недвижимости общества".

ТОО "Prümmel" - "Приобретение необходимого для боевых действий снаряжения для поля битвы Синимяэских высот".

Кохтлаское волостное управление - "Маркетинговая деятельность комплекса мызы Кукрузе".

"Vaivara Sinimägede SA" - "Встреча окраинных волостей Эстонии на 100-летнем юбилее Вайварского народного дома".

НКО "Toila Merepääste" - "Сохранение истории прибрежной деревни Тойла".

НКО "Kirde-Eesti Puhkerajad" - "Инфоброшюра, рассказывающая о водопаде Валасте".

НКО "Jõhvi Tiivarjklubi" - "Организация Йыхвиского дня парашютизма".

НКО "Toila Valla Hariduse ja Kultuuri Selts" - "Книга исторических фотографий Тойла".

Йыхвиское волостное управление - "Развитие связей сотрудничества между самоуправлениями региона КИКО, некоммерческим сектором и мелкими предпринимателями, а также соответствующими структурами и организациями грузинского района Гори".

НКО "Viru Bowlingklubi" - "Организация Йыхвиского молодежного турнира по боулингу".

Спортклуб "BC Karjamaa" - "Участие юных баскетболистов (1999 г. р. и моложе) в турнире в Италии".

НКО "Kohtla Valla Spordiklubi" - "Строительство навеса на деревенской площадке в Кабелметса".

НКО "Voka Küla Selts" - "Усовершенствование деревенской площадки в Вока".

НКО "Toila-Ontika Merekuurort" - "Реконструкция обслуживающего здания Орусского парка".

Ида-Вируское общество охотников - "Проектирование главного здания Коньюского стрелкового тира".

ЦУ "Jõhvi Tööstuspark" - "Составление строительного проекта инфраструктуры Йыхвиского парка логистики и бизнеса".

НКО "Konju Küla Selts" - "Составление проекта реконструкции общественного дома деревни Конью и проекта озеленения".

ТОО "Pankrand" - "1-й этап развития дома отдыха Вахтрамяэ".

ТОО "Cops & Max" - "Установка инфотаблички и направляющих указателей для места отдыха Валасте".

Тойлаское волостное управление - "Приобретение народных костюмов для смешанной группы народного танца Тойлаской гимназии, а также ткани для народных костюмов и поясов для вокаского летсада".

ТОО "Liisbet Invest" - "Приобретение инвентаря для "Pühajõe Motovilla".